

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Quæritur, an leges canonibus contrariæ in caussis ecclesiasticis vim habeant. Nullæ sunt ex rescripto Valentiani, & ex sententia Synodi Chalcedonensis, de qua dictum cap. VIII. hujus libri. Quod ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

non solum eos articulos Novellarum amplectitur qui Canonum verba $\kappa\alpha\iota\ \pi\acute{o}\delta\alpha\varsigma$ sequuntur, sed etiam eos qui canonum mentem jurisdictione supplerunt, id est, adjectionibus quibusdam legitimis, & Deo gratis, ut loquitur ille, canonum sententiam interpretando, quæ videbantur ommissa addiderunt. Quin etiam eas leges quæ canonibus per interpretationem aliquid adjiciunt, quæque modum rei gerendæ & ordinem judiciorum præscribunt, inter ea recenset quæ vocat $\sigma\upsilon\upsilon\delta\delta\omicron\tau\omicron\iota\ \nu\acute{o}\mu\mu\alpha\ \tau\omicron\iota\varsigma\ \epsilon\kappa\kappa\lambda\eta\sigma\iota\alpha\sigma\tau\iota\kappa\omicron\iota\varsigma\ \chi\alpha\upsilon\beta\omicron\iota\upsilon$. Quamvis alios quosdam articulos, qui canonibus non continentur, inter ea reponat quæ vocat $\epsilon\pi\epsilon\gamma\epsilon\ \kappa\alpha\tau\alpha\ \delta\iota\alpha\kappa\omicron\upsilon\sigma\iota\alpha\sigma\tau\iota\kappa\omicron\iota\varsigma$. Quale est, de Abbatum electione, ne Clerici sint literarum expertes, aut Curia addicti, & de bonorum ecclesiasticorum alienatione, & aliquot ejusmodi. Exemplo Ioannis Scholastici, Phorius Nomocanonem suum edidit; ubi leges cum canonibus componit, quamvis alia methodo.

Greg. lib. 11. ep. 14.

Habetur apud Gratia. 11. q. 1. De persona.

Ioannes ep. 163.

Hincmarus Opusc. c. 17. Sed & leges Romanæ ab imperatore Iustiniano promulgata, quæ probat Ecclesia.

V. Novellarum ecclesiasticarum usus obtinuit etiam in Occidente; ut videre est apud Gregorium Magnum, qui Ioannem Defensorem abeuntem in Hispaniam monet quid sequi debeat in iudicio quod illi delegarat. Et initio Commonitorij profert Novellam constitutionem cxxiiii. quæ penè totius antiqui juris canonici synopsis complectitur, ipsùmque interpretatur. De persona Presbyteri, inquit, hoc attendendum est, quia si quam causam habuit, non ab alio teneri, sed Episcopus ipsius adiri debuit; sicut Novella Constitutio manifestat, quæ loquitur de sanctissimis & Deo amabilibus ac reverendissimis Episcopis, Clericis, & Monachis. Imperator Iustinianus Augustus Petro Gloriosissimo præfeco prætorio: Si quis contra aliquem Clericum &c. Plurium legum testimonia deinde profert, ex quarum præscripto iudex delegatus iudicium ferat. Ioannes etiam VIII. Novella Constitutione nititur adversus quosdam Episcopos, qui Biebertinum laicum sine causæ cognitione à communione removere tentabant. Insuper, inquit, nostro apostolatu intimavit (Biebertinus) ut cum sine ratione discussa excommunicare vultis. Quapropter apostolica auctoritate jubemus ut nemo vestrum eum excommunicet antequam ad legis examen proveniat. Scitote quemadmodum in centesimo capitulo Africani Concilij legitur, similiter in secundo Novellarum Iustiniani libro, ut nemo Episcopus aut Presbyter aliquem excommunicet, antequam causa probetur &c. Quare non immerito Hincmarus & Ivo Novellas Constitutiones Iustiniani à Romana Ecclesia servari scripserunt, ille in O-

pusculis, hic in Epistolis.

VI. Constitutiones Iustiniani in iudiciis ecclesiasticis viguisse dixi, quia secundum Canones erant decreta. Unde quæri solet de legibus, quæ de causis ecclesiasticis lata, canonibus adversantur, quem locum obtinere debeant. In eam rem extat Valentiniani III. & Marciani Constitutio edita anno CDLIV. à qua discere non licet: *Omnes sanè pragmaticas sanctiones, quæ contra canones ecclesiasticos interveniunt gratia & ambitionis elicitæ sunt, robore suo & firmitate vacuatas cessare precipimus.* Hoc suum propositum Marcianus per Iudices cognitores Synodo Chalcedonensi expresserat: quæ solitis acclamationibus iustam sententiam excepit, & in eas voces erupit quæ Actione quarta Concilij continentur, ut nullæ Pragmaticæ leges adversum Canones vim habeant, quemadmodum uberiori dixi superiori capite octavo. Id tantum monebo, Principum eam fuisse mentem, ut nihil sibi licere putarent in eos canones qui editi fuissent à Synodis Oecumenicis, & Edicto publicè recepti. Quare Theodorus Balsamo graviter refellit Græcorum illorum propositum qui canones non esse servandos dicerent cum legibus adversantur: quia, inquit ille, *canones ab Imperatoribus & à sanctis patribus editi & confirmati, tanquam divina scriptura suscipiuntur; Leges autem à solis Imperatoribus aut editæ aut receptæ sunt; & propterea vim non obtinebunt adversus divinas scripturas aut Canones.*

decretum: De Episcoporum sine Metropolitanis jurisdictione præfatione. Ivo ep. 163. Dicitur in ista legem Novellam, quæ auctoritas, & firmat Romanam Ecclesiam.

L. Privilegia. n. C. de sacros. eccl. dicit.

Balsamo d. T. i. ca. 1. Novoc. Phorius ad epistolam præfationem Balsamo ad dionysium magnum &c. dicitur in v. p. 26. v. 27. p. 28. v. 29. p. 29. v. 30. p. 29. v. 31. p. 29. v. 32. p. 29. v. 33. p. 29. v. 34. p. 29. v. 35. p. 29. v. 36. p. 29. v. 37. p. 29. v. 38. p. 29. v. 39. p. 29. v. 40. p. 29. v. 41. p. 29. v. 42. p. 29. v. 43. p. 29. v. 44. p. 29. v. 45. p. 29. v. 46. p. 29. v. 47. p. 29. v. 48. p. 29. v. 49. p. 29. v. 50. p. 29. v. 51. p. 29. v. 52. p. 29. v. 53. p. 29. v. 54. p. 29. v. 55. p. 29. v. 56. p. 29. v. 57. p. 29. v. 58. p. 29. v. 59. p. 29. v. 60. p. 29. v. 61. p. 29. v. 62. p. 29. v. 63. p. 29. v. 64. p. 29. v. 65. p. 29. v. 66. p. 29. v. 67. p. 29. v. 68. p. 29. v. 69. p. 29. v. 70. p. 29. v. 71. p. 29. v. 72. p. 29. v. 73. p. 29. v. 74. p. 29. v. 75. p. 29. v. 76. p. 29. v. 77. p. 29. v. 78. p. 29. v. 79. p. 29. v. 80. p. 29. v. 81. p. 29. v. 82. p. 29. v. 83. p. 29. v. 84. p. 29. v. 85. p. 29. v. 86. p. 29. v. 87. p. 29. v. 88. p. 29. v. 89. p. 29. v. 90. p. 29. v. 91. p. 29. v. 92. p. 29. v. 93. p. 29. v. 94. p. 29. v. 95. p. 29. v. 96. p. 29. v. 97. p. 29. v. 98. p. 29. v. 99. p. 29. v. 100. p. 29.

VII. Eadem est omnino sententia Friderici II. Imperatoris, cujus Constitutio extat inter Honorij III. epistolas, quam Romæ ipso die inaugurationis suæ edidit anno MCCXX. quæque relata est in Codice post Marciani legem. Etenim Fridericus irrita esse jubet omnia statuta & consuetudines quæ contra libertatem Ecclesiæ edita sunt adversus canonicas & imperiales sanctiones, id est, adversus canones qui ex Principum edicto aut consensu promulgati fuerint. Eodem tempore Honorius decretali epistola, excommunicatione percellendos statuit qui ea statuta & consuetudines introductas contra Ecclesiæ libertatem retinere, & juxta earum præscriptum iudicare præsumperint. Quæ verba lucem accipere debent à Constitutione Friderici, scilicet quatenus Ecclesiæ libertas contra canonicas & imperiales sanctiones oppugnabitur. Eodem pacto intelligendus est Nicolaus primus in epistola quam ad Concilium Silvanectense scripsit, cum ait *Imperatorum leges non esse penitus revocandas; sed evangelicis, apostolicis, atque canonicis*

Extat etiam in Codice post Marcianum legem. De Constitutionibus.

Auribent. C. de sacros. eccl. l. c. epist. Honorij. 493.

C. Novoc. de sentent. excomm.

Nicolaus ep. 11. relata à Gratiano.

Decretis,